

کار و وظایف دبیرخانه شورا و همچنین نحوه انتخاب اعضاء اصلی و علی‌البدل کارگران و کارفرمایان در شورایی عالی کار بموجب مقرراتی خواهد بود که حداکثر ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط وزیر کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

فصل یازدهم - جرائم و مجازاتها

ماده ۱۷۱ - متخلفان از تکالیف مقرر در این قانون حسب مورد مطابق مواد آتی با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم به مجازات حبس یا شلاق و یا هر دو محکوم خواهند شد. در صورتیکه تخلف از انجام تکالیف قانونی، سبب وقوع حادثه‌ای گردد که منجر به عوارضی مانند نقص عضو و یا فوت کارگر شود، پرونده متخلف علاوه بر مجازات مندرج در این فصل برای صدور حکم مقتضی به دادگاه کفوری نیز ارجاع خواهد شد.

ماده ۱۷۲ - کار اجباری با توجه به ماده ۷ این قانون بهر شکل ممنوع است و متخلف علاوه بر پرداخت اجرت المثل کار انجام یافته و جبران خسارت با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم به حبس از سه ماه تا یکسال و یا ۳۰ تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد. هر گاه چند نفر به اتفاق یا از طریق یک موسسه، شخصی را به کار اجباری بکارند هر یک از متخلفان به مجازاتهای فوق محکوم و مشترکا مسئول پرداخت اجرت المثل خواهند بود. مگر آنکه مسبب اقربی از مباشر باشد که در اینصورت مسبب شخصا مسئول است.

تبصره - چنانچه چند نفر بطور جمعی به کار اجباری گمارده شوند، متخلف یا متخلفین علاوه بر پرداخت اجرت المثل، با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم به حداکثر مجازات حبس و یا شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهند شد.

ماده ۱۷۳ - متخلفان از هر یک از موارد مذکور در مواد ۶، ۱۲، ۳۷، ۴۴، ۵۰، ۵۱، ۵۸، ۶۰، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۹، ۸۲، ۸۳، ۸۵ و تبصره ماده ۴۰ در هر مورد با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم به مجازات حبس از دو تا شش ماه و یا شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهند شد.

ماده ۱۷۴ - متخلفان از مواد ۳۷ و ۵۱ این قانون در هر مورد با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم به پرداخت جریمه‌ای معادل پنج تا بیست برابر

حداقل مزد روزانه در تاریخ تخلف محکوم خواهند شد.

ماده ۱۷۵ - کارفرمایانیکه بر خلاف مواد ۸۸ و ۸۹ و ۹۰ و ۹۱ و ۹۲ این قانون از رعایت مقررات حفاظت فنی و بهداشت کار و موازین و آئین نامه های مربوط تخلف ورزند در هر مورد و با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم، به پرداخت جریمه نقدی معادل ۲۰ تا ۲۰۰ برابر حداقل مزد روزانه در تاریخ تخلف محکوم خواهند شد و در صورت تکرار به حداکثر جریمه محکوم میشوند و چنانچه عدم رعایت قوانین و مقررات باعث بروز حادثه‌ای گردد با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم از ۲ تا ۶ ماه حبس و یا ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق و در صورت تکرار به ۷۴ ضربه شلاق تعزیری محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۶ - کارفرمایان یا کسانیکه مانع ورود و انجام وظیفه بازرسان کار و ماموران بهداشت کار به کارگاههای مشمول این قانون گردند یا از دادن اطلاعات و مدارک لازم به ایشان خودداری کنند در هر مورد با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم، به پرداخت جریمه نقدی از بیست تا ۲۰۰ برابر حداقل مزد روزانه در تاریخ تخلف محکوم خواهند شد.

ماده ۱۷۷ - هر کس شخص یا اشخاص را با اجبار و تهدید وادار به قبول عضویت در تشکلهای کارگری یا کارفرمایی نماید و یا مانع از عضویت آنها در تشکلهای مذکور گردد با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم به پرداخت جریمه نقدی معادل ۲۰ تا ۱۰۰ برابر حداقل دستمزد روزانه در تاریخ تخلف و یا حبس از ۶۱ روز تا ۴ ماه و یا ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق و یا به هر دو این مجازاتها محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۸ - کارفرمایانیکه بر خلاف مفاد ماده ۱۴۸ این قانون از بیمه نمودن کارگران خود، خودداری نمایند علاوه بر تادیه کلیه حقوق متعلق به کارگر (سهم کارفرما) با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم، به جریمه‌ای معادل دو تا ده برابر حق بیمه مربوطه محکوم خواهند شد.

ماده ۱۷۹ - متخلفان از اجرای مواد ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵ و ۱۶۷ این قانون در هر مورد با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم، به پرداخت جریمه نقدی معادل ۲۰ تا ۲۰۰ برابر حداقل مزد روزانه در تاریخ تخلف محکوم خواهند شد.

ماده ۱۸۰ - کارفرمایانیکه بر خلاف مفاد ماده ۱۸۷ این قانون از تسلیم آمار

و اطلاعات مقرر به وزارت کار و امور اجتماعی، خودداری نمایند علاوه بر الزام به ارائه آمار و اطلاعات مورد نیاز وزارت کار و امور اجتماعی در هر مورد با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم به پرداخت جریمه نقدی، معادل ده تا صد برابر حداقل مزد روزانه کارگر در تاریخ تخلف و ۶۱ روز حبس و یا ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهند شد.

ماده ۱۸۱ - کارفرمایانیکه اتباع بیگانه را که فاقد پروانه کارند و یا مدت اعتبار پروانه کارشان منقضی شده است بکار گمارند و یا اتباع بیگانه را در کاری غیر از آنچه در پروانه کار آنها قید شده است بپذیرند و یا در مواردی که رابطه استخدامی تبعه بیگانه با کارفرما قطع میگردد، مراتب را به وزارت کار و امور اجتماعی اعلام ننمایند، با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم به مجازات حبس از دو تا شش ماه و یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهند شد.

ماده ۱۸۲ - در کلیه مواردی که تخلف از ناحیه اشخاص حقوقی باشد، اجرت المثل کار انجام شده و طلب و خسارت باید از اموال شخص حقوقی پرداخت شود ولی مسئولیت جزائی اعم از حبس، شلاق، جریمه و یا هر سه حالت متوجه مدیر عامل یا مدیر مسئول شخصیت حقوقی است که تخلف بدستور او انجام گرفته است و کیفر درباره مسئولین مذکور اجرا خواهد شد.

ماده ۱۸۳ - رسیدگی به جرائم مذکور در مواد ۱۷۱ تا ۱۸۲ در صلاحیت دادگاههای کیفری دادگستری است، رسیدگی مذکور در دادسرا و دادگاه خارج از نوبت بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۸۴ - جرائم مقرر در این فصل به حساب خزانه داری کل واریز خواهد شد.

فصل دوازدهم - مقررات متفرقه

ماده ۱۸۵ - کارفرمایان مکلفند پس از پایان قرارداد کار بنا به درخواست کارگر گواهی انجام کار با قید مدت - زمان شروع و پایان و نوع کار انجام شده را به وی تسلیم نمایند.

ماده ۱۸۶ - اشخاص مشمول قانون استخدام کشوری یا سایر قوانین و مقررات خاص استخدامی و نیز کارگران کارگاههای خانوادگی که انجام کار آنها منحصرأ توسط

صاحب کار و همسر و خویشاوندان نسبی درجه یک از طبقه اول وی انجام میشود، مشمول مقررات این قانون نخواهند بود.

تبصره - حکم ماده ۱۸۶ مایع الاجام تکالیف دیگری که در فصول مختلف این قانون مقرر شده است نمیشود.

ماده ۱۸۷ - کارفرمایان موظفند در مهلت مقرر آمار و اطلاعات مورد نیاز وزارت کار و امور اجتماعی را طبق آئین نامه‌ای که به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی میرسد تهیه و تسلیم نمایند.

ماده ۱۸۸ - وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد بمنظور تأمین کادر متخصص سرپرستی در صورت لزوم، به افرادی که در واحدها بعنوان سرپرست تعیین شده‌اند، آموزشهای لازم را در زمینه مسائل ناظر به روابط انسانی، روابط کار و ایمنی و بهداشت کار خواهد داد.

آئین نامه مربوط توسط شورایعالی کار تهیه و حسب مورد بتصویب وزیر کار و امور اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی میرسد.

ماده ۱۸۹ - کارفرمایان کارخانه‌ها مکلفند در زمینه آموزش نظامی کارگران واحدهای خود با واحد بسیج مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی همکاریهای لازم را مهذول دارند.

تبصره - آئین نامه اجرائی این ماده با همکاری مشترک وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، تهیه و بتصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۹۰ - به منظور تشویق نیروهای کارگری مولد، ماهر، متخصص، مخترع و مبتکر وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است همه ساله به طرق مقتضی در مورد انتخاب کارگران نمونه سال اقدام نماید.

تبصره - ضوابط اجرائی این ماده و چگونگی تشویق کارگران نمونه و نحوه اجرای آن و پیش بینی هزینه‌های متعارف مربوط، توسط وزارت کار و امور اجتماعی تعیین خواهد گردید.

ماده ۱۹۱ - وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است در جهت آگاهی و شکوفایی فکری بیشتر کارگران و رشد کارهای علمی، عملی و تخصصی در زمینه‌های علم و صنعت، کشاورزی و خدماتی، فیلم، اسلاید و آموزشهای لازم دیگر را تدارک ببیند و این امکانات را از طریق رادیو، تلویزیون و رسانه‌های گروهی و با

هر نحو دیگری که لازم باشد در اختیار آنان قرار دهد.

ماده ۱۹۲ - دولت مکلف است با توجه به امکانات خود برای کارگرانی که قصد داشته باشند از شهر به روستا مهاجرت کنند و به کار کشاورزی بپردازند تسهیلات لازم را فراهم نماید.

ماده ۱۹۳ - وزارت کار و امور اجتماعی میتواند در موارد ضرورت برای تنظیم نیروی کار ایرانیان خارج از کشور در نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران وابسته کار منصوب نماید.

تبصره ۱ - وابسته کار، توسط وزیر کار و امور اجتماعی تعیین و پس از موافقت وزیر امور خارجه منصوب و اعزام میگردد.

تبصره ۲ - وزارتین کار و امور اجتماعی و امور خارجه و سازمان امور اداری و استخدامی موظفند تا پس از تصویب این قانون آئین نامه اجرایی موضوع این ماده را تهیه و به تصویب هیات وزیران برسانند.

ماده ۱۹۴ - وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون، آئین نامه های اجرایی مربوط را تهیه کند و بتصویب مراجع مذکور در این قانون برساند.

تبصره - آن دسته از آئین نامه های اجرایی قانون کار مصوب ۱۳۳۷/۱۲/۲۶ که با مقررات این قانون مغایر نباشد، تا تصویب آئین نامه های موضوع این ماده قابل اجرا میباشد.

ماده ۱۹۵ - با تصویب این قانون و آئین نامه های اجرایی آن، قوانین کار و کار کشاورزی مغایر این قانون لغو میگردد.

ماده ۱۹۶ - وزارت کار و امور اجتماعی باید کلیه حقوق و تکالیف مذکور در این قانون را با روشهای مناسب به اطلاع کارگران و کارفرمایان برساند.

ماده ۱۹۷ - وزارت کار و امور اجتماعی، مامور اجرای این قانون میباشد.

تبصره ۱ - مفاد این ماده رافع تکالیف و مسئولیتهایی نخواهد بود که در این قانون و یا سایر قوانین به عهده وزارتخانه های ذیربط و موسسات و کارگاههای دولتی مشمول این قانون نهاده شده است.

تبصره ۲ - چنانچه اجرای این قانون موجب افزایش هزینههای گردد دولت موظف است اعتبار لازم را در بودجه عمومی کشور منظور نماید.

تبصره ۳ - این قانون از تاریخ ۱/۱/۱۳۶۹ لازم الاجراست.

CHEAP LABOUR, SILENT WORKER

Discussions on the Labour Law of the Islamic Regime of Iran

I.AZARIN, S.DANESHFAR, M.HEKMAT
N.JAVID, R.MOGHADDAM, H.TAGHVALLI

* FIRST PERSIAN EDITION, SEP. '90

* SAMAN PUBLICATIONS

SAMAN
c/o O.I.S
BOX 50040
104 05 STOCKHOLM
SWEDEN

BM SAMAN
LONDON, WC1N 3XX
ENGLAND

* ISBN 91-88196-00-3

* MAYA PRINTING HOUSE, STOCKHOLM

www.KetabFarsi.com

CHEAP LABOUR, SILENT WORKER

**Discussions on the Labour Law
of the Islamic Regime of Iran**

FIRST PERSIAN EDITION
SAMAN PUBLICATIONS

ISBN 91-88196-00-3